

Metallikai turi suprasti, kad jų sukaupę ir pasidėvintus del katalikų spaudos sustiprinimo bus maloniam Dievui ir paties Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinio indy ir net negu bažnytinės apeigos. Pažol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atitiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

'Organas Amerikos Lietuvių Eymo Katalikų Sveto Juosapo Darbininkų Sąjungos.

DARBININKAS
 UTARNINKAIS KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
 Metams \$4.50
 Užrubeky metams \$5.50
DARBININKAS
 866 Broadway, Boston 27, Mass.
 Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 128.

KETVERGAIS, LAPKRIČIO 15 D., 1923.

Kaina 4 centai

Darbas ir koperacija

GRAZIAI SUTARIA.

ST. LOUIS, MO.—Commonwealth Steel kompanija įvedė savo dirbtuvę ypatingą tvarką. Toje dirbtuvėje dirba 3,000 darbininkų. Darbininkai išskirstyti į 14 departamentų, kiekvieno departamento darbininkai renka komitetus, po tris kiekvienam. Komitetai pirmiausia sudaro direktorių komitetą. Tie direktoriai posėdžiauja laisvai nuo laiko su kompanijos viršininkais ir draugiškai apkalbama abiejų pusių reikaliai. Kompanijos prezidentas labai patenkintas savo pradėtu planu ir darbininkai teigė. Įvestas tapo apdraudimas nuo nelaimingų atsitikimų, visi darbininkai apdrausti, maistas ir kitokie darbininkams reikalingi dalykai perkami kooperatyviu būdu ir todėl gaunama pigiau.

NEPRITARIA ATEIVYBEI.

WASHINGTON.—Prezidentas Coolidge pareiškė, kad negalį būti jokios abejonės, kad ateivybės turi būti varžoma. Sakė, kad Amerika negali grįžti prie prieškarinės imigracijos. Yra spėjama, kad prezidentas stovi už tokį ateivybės suvaržymą, kokį siūlo darbo departamento sekretorius Davis.

Dabartinis ateivybės varžymo įstatymas, baigsis birželio 30, 1924. Susirinkęs kongresas, kaip spėjama, ims tą klausimą pernagrinėti ir netik jį pailgins, o gal ir labiau sustiprins.

PRAŠO PASITRAUKTI.

LONDON.—Graikijos res-

publikonų partijos tadaip paprašė savo šalies karaliaus Jurgio aplieisti šaltį. Yra gandų, skelbiančių, kad karalius sutiko tą padaryti. Tare iškeliantį bėgyje dviejų mėnesių.

UZ KOOPERACIJĄ.

MILWAUKEE, Wis.—R. C. Central Society savo susirinkime užgavo kooperatyvią įėjimą. Pripažino, kad kooperacijos kelias veda iš godaus dartinio surėdymo į teisingą brolišką gyvenimą.

Žymesnieji Amerikos katalikų veikėjai stovi už kooperacijos ir yra ją apaštalais.

GAVO PARAMŲS.

CHRISTIANIA, Norvegija.—Streikuojantys metalo darbininkai iš Maskvos gavo 100,000 kronų (apie \$6,700) paramos. Tai pirmą oficialiai paskelbta pagalba gauta iš Maskvos Norvegijai.

SUGRIZO DARBAN.

MANCHESTER, N. H.—Amoskeag Mills, kurios buvo sumažinę darbus, išnaujo priėmė 2,000 darbininkų.

ARTINASI GALAS.

NEW YORK.—Socialistų laikraštis vardu New York Leader priėjo liepto galo. Todėl gyvybei palaikyti susidarė komitetas, kuris varys vajų. Tas laikraštis pirmiau vadinosi New York Call, bet prieš mėnesį laiko tas laikraštis buvo pavestas radikaliskoms darbininkų organizacijoms ir vardas buvo permąnytas. Tačiau tas nepagerino dalyko.

Kalėdų Dovanos!

Lietuviai kaip Lietuvoje taip Amerikoje yra papratę pirkti savo gimnėms šventėms dovanų. Daugumas, ypač čia Amerikoje išleidžia diktokas sumas pinigų "prezentams." Tas yra labai geras daktas, geras paprotys.

Geresnis paprotys yra tai atsiminimas savųjų Lietuvoje. Gi geriausias—tai jų sušelpimas. Mes visi žinome, kad Lietuvoje "Kalėdos tai visos bėdos." Taigi kiekvienas mūsų galėtumėm palengvinti tas bėdas, pasiūsdami savo gimnėms pinigų.

"Darbininkas" jau nuo senai siunčia pinigus Lietuvon ir tai pigiausiai kursu. Kurie norite persitikrinti, tai pareiklauskite iš mūsų litų kurso.

Adresuokite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway,

South Boston, Mass.

Melagingi gandai apie kaizerio grįžimą

KABINĖJASI.

PARYŽIUS.—Prancijos valdžia kabinėjasi prie Vokietijos dėl įvedimo diktatūros. Kartų protestuoją, kam įleido buvusį kaizerio sosto įpėdinį. Jei buvęs princas nebūsimas išvytas, tai Prancija uždėsianti Vokietijai bausmę. Buvo paleistas Belgijoj gandas būk pats ex-kaizeris ketinas sugrįžti Vokietijon ir bandyti atgauti sostą. Tačiau tai buvo išmisto darbas, kad pasaulio opiniją daryti prieš Vokietiją ir feisinti Vokietijos smaugimą.

Ex-kaizeris baigia savo dienas Holandijoj ir dabartinis laikas serga. Jokių planų pabėgti nebuvo daryta.

AMERIKA NETUREJO EITI KARAN.

NEW YORK.—Garsusis Anglijos rašytojas Israel Zangwill, atvykęs dabar Amerikon, laiko prakalbą. Paskutinėj savo prakalboj jis išrodinėjo, kad Amerika neturėjus eiti karan, Amerika nebūvus užpulta ir jei Amerika nebūtų įsikūsi, tai Europa geriau būtų nusistovėjusi. Karas, sakė Zangwill, būtų baigsis be pergalės. Tada abi pusi būtų buvusios nugalėdės ir visose šalyse imperializmui būtų galas buvęs. Dabar Amerikai įsikūsi Vokietija turėjo visiškai pasiduoti ir jai, kaip pergalėtai tautai, statoma neįsipildomos išlygos ir ji visą laiką smaugiama. Toliau sakė Zangwill Amerika savo įsikūsimu nepanaikino karų, nei imperializmo, nes imperializmas tapo iš Berlio perkeltas į Paryžių.

PARODYS AUKSA.

MASKVA.—Rusija panoro užtikrinti visą pasaulį, kad jos naujai leidžiami pinigai paremti aukso, taip kaip visų kapitalistinių valstybių. Kad įtikinti tame visą pasaulį, tai Rusijos valdžia lapkr. 14 dieną paskyrė iškilmingai aukso parodai. Visų svetimų valstybių atstovai, kurių Maskvoje yra 30 užkviesti minėtą dieną atsilankyti į valstybinį banką ir pamatyti tą aukso, kuris atsakys už naujai leidžiamus pinigus četroneis valdinamus.

FRANCUZAI ISIŠEIDĖ.

PARYŽIUS.—Prancijos valdžia labai nepatenkinta ex-prezidento Wilsono prakalba pasakyta pereiną nedėlią. Toje prakalboje buvo pasakyta, kad Prancija Versalij tautos sutartį paverė į "waste paper." Prancijos valdžia tuomi labai išsižeidė.

PRASIDĖJO, BYLA.

EOZANA.—Prasidėjo byla Comrad'o, kuris pereiną pavarė nušovė Rusijos Sovietų delegatą Vorovskį. Surinkta 80 lūdininkų, tarp kurių yra Rusijos generolų, kunigaikščių, princų ir princesų.

Sveicarijos valdžia neprisiėmė kaltės, nes Rusija nebuvo kviesta konferencijon, o Vorovskio delegacija atvyko iš savo lūnosos valkos.

Comradi teisinsis, kad Sovietų valdžia nukankino jo šeimyną, todėl jis atkėsijo Rusijos valdžiai.

PAGRUMOJO STUDENTAMS.

NEW HAVEN, Ct.—Yale universiteto prezidentas Angell išleido studentams parėdymą, kuriuo bus išvejami iš universiteto tie studentai, pas kuriuos bus rasta svaigalų.

MARŠRUTAS

CENTRO PIRMININKO PRAKALBOS.

Lapkričio 29 d. Hartford'e, Conn.—parapijos sukaiktuvsė.

Gruodžio 2 d. Worcester, Mass.—spaudos savaitėje.

Nuo gruodžio 4 d. iki 18 d. L. D. K. S. Connecticut apskrityje.

Gruodžio 20 d. Nashua, N. H.—L. D. K. S. kuopai.

Gruodžio 21 d. Manchester, N. H.—L. D. K. S. kuopai.

Gruodžio 22 d. Lewiston, Me.—LDKS. kuopai.

Gruodžio 23 d. Rumford, Me.—LDKS. kuopai.

STUDENTAS DAUŽVARDIS per Kalėdų atostogas kalbės L. D. K. S. New Yorko ir New Jersey apskrity.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

LIETUVA IR MUITO KONFERENCIJA ŽENEVOJE.

Tauty Sąjungos suorganizuotoj Tarptautinėj Muito Konferencijoj Lietuvos atsova yra dr. P. Karvelis. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos patarėjas. Konferencija tur būt užtruks savaitę laiko ir, kaip yra matyti iš jos programos, yra daugiausia informacinio charakterio. Vyriausias tos Konferencijos uždavinys yra kviesti visas pasaulio valstybes sudaryti muito šeimyno operacijas tuo būdu, kad jos kuomžiausiai kildytų tarptautinės prekybos vystimuisi.

MŪSŲ VALSTYBĖS IŽDAS RUGSEJO MĖNESY.

Bendra Valstybės Iždo apyvarta rugsejo mėnesį pasiekė 25,285,307.30 litų. (Grynų) mėnesį pajamų Valstybės Iždo turėjo litų 14,214,481.65. Atskaitėms tą mėnesį patarytas išlaidas spalio mėn. 1 dieną buvo litų 527,524.24.

Dangiausia tą mėnesį yra išmokėta susisiekimo reikalus būtent. 5,197,982.47 lt. Po to Krašto Apsaugos reikalus ir kitiems.

1924 METŲ BIUDŽETAS JAU SEIME.

Ateinančių metų biudžeto projektas jau yra pradėtas svarstyti Seimo Finansų ir Biudžeto Komisijoj. Šių metų spalio 17 d. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris padarė Seimo Finansų ir Biudžeto komisijai pranešimą apie ateinančių metų biudžeto projektą. Bendros diskusijos Komisijoj pasibaigė spalio 18 d. ir spalio 19 d. dienos posėdyje. Finansų ir Biudžeto Komisija nusistatė pradėti svarstyti biudžetą pirmąją skaitymu pradėdant pajamomis.

VALSTYBINĖ DEGTINE.

Degtinės ir spirito Valstybinio monopolio organizavimas jau yra tokioje padėtyje, kad Kaune štai jau antia savaitę gaminama yra Valstybinė degtinė. Prieš koletą dienų valstybinė degtinė pasirodė prekybos atskirose krantuvėse. Be to yra, parduvinėjama jau Kaune ir valstybinės krantuvės Bažnyčios g. v. Degtinės Monopolio rūmuose. Jau yra iš-

dirbtos taisyklės, apie būdą ir tvarką privačių degtinės fabrikų likvidavimą, kurios pasirodys spaudoje šiomis dienomis. Po poros savaičių tur būt galima tikėtis, bus paskelbta spirito ir degtinės monopolio įvedimo diena Lietuvoje.

LIETUVISKOS KORTOS.

Einant įstatymu apie kortų monopolį, Lietuviškos kortos jau pagamintos ir šiuo metu tam tikra Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Komisija atlieka lošamųjų kortų išspausdėvės priėmimą. Artimuoju laiku mūsų naujos lošamosios kortos pasirodys prekybosje.

MIESTAS AUGA.

MARIAMPOLĖ.—Vos tik spėjo praversti gelžkeli pro Mariampolę kaip staigiai miesto išvaizda pasidarė kitokia. Nors judėjimas čia visad nemažas, bet dabar dažnai atvyksta įvairių šalių ir tolimųjų vietų. Su gelžkelio pravedimu, angai ir pats miestas. Prie gelžkelio statoma dideli mūro namai—tai stotis. Be to keletas kitokių trobų. Abiejose gelžkelio ir plento, vedančio į stotį, namai, kaip grynai dygsta po lietaus. Visi statomi namai (nормediniai) dvien aukštais, gražaus stiliaus. Neuzilgo visas tolis vienas ketvirtadalis versto, skėrius miestas nuo stoties, bus žmonių apgyventas. Aplink stotį matosi dirbant apie 40—50 darbininkų. Javai, kurie pirmą buvo "brikais" vežami į Vilkaviškio stotį, dabar stačiai kraunami į vagonus. Teko matyti atvažiuojančius kartu net 17 vežimų. Karetikos keleivius pamina nuo stoties ir atveža į miestą. Visas blogumas tame, kad plentas, o ypač rudens metu, labai šlapus. Tiesą sakant ir tą patį labai ardo žydų pirkėlių "brikai," bevažiudami į stotį. Laikui bėgant, reikia rūpintis tas ketvirtadalis kilometro praversti bent grindiniu.

Miestas plečiasi ne tik prie stoties. Už miesto sodo, netoli Šešupės, pastatyta keturios gražios trobos. Degutiuose irgi matosi jau virš aštuonetas naujų trobesių. Gi prie Kaubarijos plento ir apie mokytojų seminarijų naujos trobos kille kyla. Neuzilgo žadama išpauceluoti Kvietiško dvaras, kurio užleksią 400 žmonių. Jis vi-

KATALIKŲ PASAULIS

PARDAVĖ BAŽNYČIA.

ALLISON, Ia.—Tarp šio miesto ir Greene stovi katalikų bažnyčia. Per 20 metų nebuvo joje pamaldų. Per licitaciją ji parduvta už \$300. Ta bažnyčia apleista todėl, kad Greene mieste pastatyta didelė bažnyčia ir ten perkelta parapija.

VOKIEČIŲ KATALIKAI

Vokietijos įspėjimais katalikai yra susibūrę į sąjungą, kurios ohalis yra: sentire cun ecclesia—jausti su Bažnyčia. Centras randasi Koelne. Sąjunga įsteigta 1913 m. Dabar kuopų turi 200. Tų kuopų yra netik Vokietijoj, o ir kitose šalyse. Sąjungos šių metų kongresas vyko Ulmos mieste. Pasirodė, kad pereiną vasarį daug seminarijų dirbo ant tikinčių dirbtuvės ir kasyklose, kad užsidirbus mokslui test. Bonn'o miesto seminarijos 75 nuoš. seminarijų juodus darbus dirbo, kad užsidirbus lėšų mokslą test.

KARALIUS PAGERBĖ KARDINOLĄ.

LONDON.—Anglijos karalius kėles iškilmingus pietus, buvo pakviestas ir kardinolas Bourne. Be kardinolo pietuose dalyvavo šiaip katalikų veikėjai iš Airijos ir Kanados.

yra netoli paties miesto. Kiekvienas asmuo, turis teisę gauti žemių, gausias po pusę hektaro. Kai minėti asmenys trobas pagatys miestas žymiai padidės. Minėta Kvietiško dvaras su miestu jungia gražūs mūrai—kareivinės.

Miesto Valdžbos įsakymu tiesiami cementiniai saligatviai. Bet prie jų pastebima neįteisingi dalykėlių. Vytuto gatvėje, pūkiančioje visame mieste, ties pačiu "Kino—Patulais" prie namų įrengtas štakėlinis tvorele. Bet aplink iš frontinės pusės apvirsta spygliuota viela. Praeiti pro tokią tvorelę suokoka. Prietaisų praeiviai klišva už spygliuotos tvoros ir persiplėšia drabužius. Taisyti.

ŽUVO PENKI JUREIVIAI.

HAVANA, Kuba.—Prancūzų laivas Caroline buvo užimtuojamas. Tai dėl smaragdų. Neuzilgo žadama išpauceluoti Kvietiško dvaras, kurio užleksią 400 žmonių. Jis vi-

OPERETĖ
Klaipėdos Julė
 Išpildys MONTELLO CHORAS

NEDELIOJE
Lapkričio 18
 (NOVEMBER)
 Prasidės 5:30 vakare

THORNDIKE SCHOOL HALL, Spring Street : : :
 EAST CAMBRIDGE, MASS.
 PELNAS N. P. P. M. PARAPIJAI
 Ižanga: 50c, 75c ir \$1.00
 Visi kviečiami

